

1. Διαβάζετε ένα κείμενο για τα Άγραφα. Στον πίνακα που ακολουθεί δίνονται συνώνυμα ή ορισμοί λέξεων του κειμένου. Υπογραμμίζετε στο κείμενο τις λέξεις στις οποίες αντιστοιχούν τα συνώνυμα ή ορισμοί και τις γράφετε στον πίνακα, όπως στο παράδειγμα.

Προσοχή: οι λέξεις που πρέπει να βρείτε είναι **δώδεκα (12)** χωρίς το παράδειγμα.

Άγραφα, ένας άλλος κόσμος

www.kathimerini.gr | Greece Is Διαδρομές

Χωριουδάκια μια σταλιά, δαιδαλώδεις χωματόδρομοι και επιβλητική φύση για ταξιδιώτες μαθημένους στα δύσκολα.

Καθώς το Υπουργείο Ανάπτυξης οριστικοποιούσε τη χωροθέτηση των βιομηχανικών αιολικών πάρκων στις ελληνικές κορυφογραμμές, σκεφτόμουν πως, εάν υπήρχε μόνο ένα μέρος για να σώσω μέσα τη δική μου «Κιβωτό του Νώε», αυτό θα ήταν τα Άγραφα. Και μπορεί να ακούγεται κάπως περίεργο να θέλω να κρατήσω ένα μέρος όπου ακόμα δεν έχει φτάσει η ασφαλτος, δεν έχει βενζινάδικα ή βουλκανιζατέρ, στην πραγματικότητα έναν δαίδαλο από χωματόδρομους που καταλήγει σε χωριουδάκια και αστραποκαμένες κορυφές, έχει όμως όσα αγάπησα ταξιδεύοντας στην Ελλάδα και όσα θα χρειάζονταν για μια μεγάλη επανεκκίνηση σ' ένα σενάριο μαζικής καταστροφής: απάτητα (από τσιμέντο) βουνά –Μπορλέρο, Φλυτζάνι, Πέντε Πύργοι–, αγριοκάτσικα και αγελάδες που βόσκουν ειρηνικά (όπως λέει και στον «Λούκυ Λουκ») στα ορεινά λιβάδια της Νιάλας, τη νοστιμότερη φέτα, που παρασκευάζει ο Νίκος Τσιγαρίδας στον διάσημο οικισμό Σαρακατσαναίων τσελιγκάδων στα Καμάρια (1.500 μ.), και την πιο συγκινητική ιστορία της τραγωδίας του Εμφυλίου. Εδώ πάνω, στρατιώτες και αντάρτες πέρασαν σφιχταγκαλιασμένοι τη νύχτα της 12ης Απριλίου 1947, περιμένοντας τη φοβερή χιονοθύελλα να περάσει.

Ταξιδεύοντας από την πλευρά της Ευρυτανίας, μόλις περάσεις το χωριό Βαρβαριάδα, η κοιλάδα του ποταμού Αγραφιώτη στενεύει και τότε ξέρεις ότι μπαίνεις σε αυτό το άλλο σύμπαν, στον κόσμο των Αγράφων. Η φύση επιβάλλεται. Ελατόφυτες πλαγιές, βαθιές χαράδρες, ορμητικά νερά και μια σταλιά χωριά: Μάραθος, Άγραφα, Τρίδεντρο, Τροβάτο, Επινιανά, Μοναστηράκι, Βραγγιανά. Προσοχή! Κάθε στροφή κρύβει και μια απρόσμενη έκπληξη: πέτρες που έχουν πέσει, κάποιο κοπάδι, περιπατητές που πάνε για το Ασπρόρεμα –ένα από τα ομορφότερα μονοπάτια στην Ελλάδα–, ένα κονβόι με μηχανές.

Στον δρόμο για τα χωριά Άγραφα –το κεφαλοχώρι της περιοχής– πρέπει να κάνεις μπάνιο στην Τρύπα του Αγραφιώτη (20 λεπτά περπάτημα στην κοίτη του ποταμού) και μια στάση στον Νερόμυλο. Μέσα στο χωριό, μικρά μονοπάτια προσφέρουν όμορφα σημεία θέας και μια μακρύτερη διαδρομή σε οδηγεί στη Νιάλα, όπου φτάνεις όμως και με ένα καλό συμβατικό αυτοκίνητο. Σημείο αναφοράς, για το εκπληκτικό φαγητό στην ωραία αυλή, σερβιρισμένο με λαχανικά από το μπουστάνι και φρέσκα αυγά από τις κότες της, αλλά το καλύτερο μέρος για να μάθεις τη γεωγραφία και την ιστορία της περιοχής είναι ο ξενώνας της κυρα-Νίκης. Ταλαιπώρησαν, θα ακούσεις, τους ντόπιους τα βουνά, ήταν σκληρά μαζί τους, η σύγχρονη ζωή εξανέμισε τα τσελιγκάτα, αντέχουν όμως. Μικρές κοινότητες που ζουν με λιγοστά και φιλοξενούν χειμώνα καλοκαίρι λίγους ταξιδιώτες, που έρχονται εδώ όχι από τύχη, αλλά από επιλογή. Φύλακες ενός ανόθευτου τοπίου, που σήμερα απειλείται.

	Συνώνυμα/Ορισμός	Λέξη του κειμένου
0	έχει περίπλοκο σχήμα	δαιδαλώδεις (παράδειγμα)
1	εντυπωσιακός, θαυμαστός	
2	αυτός που σχετίζεται με τους ανέμους	
3	τελειώνω σε ένα σημείο	
4	εκ νέου ξεκίνημα	
5	βρίσκεται σε βουνό	
6	προκαλεί έντονα συναισθήματα	
7	δράμα, δυσάρεστη κατάσταση	
8	προκαλεί έντονη εντύπωση	
9	μη αναμενόμενος	
10	κοινότυπος, συνηθισμένος	
11	εξαφανίζω, σκορπίζω δεξιά και αριστερά	
12	δεν αλλοιώνεται	

Απαντήσεις / Answers

	Συνώνυμα/Ορισμός	Λέξη του κειμένου
0	έχει περίπλοκο σχήμα	δαιδαλώδεις (παράδειγμα)
1	εντυπωσιακός, θαυμαστός	επιβλητική
2	αυτός που σχετίζεται με τους ανέμους	αιολικών
3	τελειώνω σε ένα σημείο	καταλήγει
4	εκ νέου ξεκίνημα	επανεκκίνηση
5	βρίσκεται σε βουνό	ορεινά
6	προκαλεί έντονα συναισθήματα	συγκινητική
7	δράμα, δυσάρεστη κατάσταση	τραγωδίας
8	προκαλεί έντονη εντύπωση	επιβάλλεται
9	μη αναμενόμενος	απρόσμενη
10	κοινότυπος, συνηθισμένος	συμβατικό
11	εξαφανίζω, σκορπίζω δεξιά και αριστερά	εξανέμιση
12	δεν έχει αλλοιωθεί	ανόθευτου

Άγραφα, ένας άλλος κόσμος www.kathimerini.gr | Greece Is Διαδρομές

Χωριουδάκια μια σταλιά, **δαίδαλώδεις** χωματόδρομοι και **επιβλητική** φύση για ταξιδιώτες μαθημένους στα δύσκολα.

Καθώς το Υπουργείο Ανάπτυξης οριστικοποιούσε τη χωροθέτηση των βιομηχανικών **αιολικών** πάρκων στις ελληνικές κορυφογραμμές, σκεφτόμουν πως, εάν υπήρχε μόνο ένα μέρος για να σώσω μέσα τη δική μου «Κιβωτό του Νώε», αυτό θα ήταν τα Άγραφα. Και μπορεί να ακούγεται κάπως περίεργο να θέλω να κρατήσω ένα μέρος όπου ακόμα δεν έχει φτάσει η ασφαλτος, δεν έχει βενζινάδικα ή βουλκανιζατέρ, στην πραγματικότητα έναν δαίδαλο από χωματόδρομους που **καταλήγει** σε χωριουδάκια και αστραποκαμένες κορυφές, έχει όμως όσα αγάπησα ταξιδεύοντας στην Ελλάδα και όσα θα χρειαζόνταν για μια μεγάλη **επανεκκίνηση** σ' ένα σενάριο μαζικής καταστροφής: απάτητα (από τοιμέντο) βουνά –Μπορλέρο, Φλυτζάνι, Πέντε Πύργοι–, αγριοκάτσικα και αγελάδες που βόσκουν ειρηνικά (όπως λέει και στον «Λούκυ Λουκ») στα **ορεινά** λιβάδια της Νιάλας, τη νοσιμότερη φέτα, που παρασκευάζει ο Νίκος Τσιγαρίδας στον διάσημο οικισμό Σαρακατσαναίων τσελιγκάδων στα Καμάρια (1.500 μ.), και την πιο **συγκινητική** ιστορία της **τραγωδίας** του Εμφυλίου. Εδώ πάνω, στρατιώτες και αντάρτες πέρασαν σφιχταγκαλιασμένοι τη νύχτα της 12ης Απριλίου 1947, περιμένοντας τη φοβερή χιονοθύελλα να περάσει.

Ταξιδεύοντας από την πλευρά της Ευρυτανίας, μόλις περάσεις το χωριό Βαρβαριάδα, η κοιλάδα του ποταμού Αγραφιώτη στενεύει και τότε ξέρεις ότι μπαίνεις σε αυτό το άλλο σύμπαν, στον κόσμο των Αγράφων. Η φύση **επιβάλλεται**. Ελατόφυτες πλαγιές, βαθιές χαράδρες, ορμητικά νερά και μια σταλιά χωριά: Μάραθος, Άγραφα, Τρίδεντρο, Τροβάτο, Επινιανά, Μοναστηράκι, Βραγγιανά. Προσοχή! Κάθε στροφή κρύβει και μια **απρόσμενη** έκπληξη: πέτρες που έχουν πέσει, κάποιο κοπάδι, περιπατητές που πάνε για το Ασπρόρεμα –ένα από τα ομορφότερα μονοπάτια στην Ελλάδα–, ένα κονβόι με μηχανές.

Στον δρόμο για τα χωριά Άγραφα –το κεφαλοχώρι της περιοχής– πρέπει να κάνεις μπάνιο στην Τρύπα του Αγραφιώτη (20 λεπτά περπάτημα στην κοίτη του ποταμού) και μια στάση στον Νερόμυλο. Μέσα στο χωριό, μικρά μονοπάτια προσφέρουν όμορφα σημεία θέας και μια μακρύτερη διαδρομή σε οδηγεί στη Νιάλα, όπου φτάνεις όμως και με ένα καλό **συμβατικό** αυτοκίνητο. Σημείο αναφοράς, για το εκπληκτικό φαγητό στην ωραία αυλή, σερβιρισμένο με λαχανικά από το μπουστάνι και φρέσκα αυγά από τις κότες της, αλλά το καλύτερο μέρος για να μάθεις τη γεωγραφία και την ιστορία της περιοχής είναι ο ξενώνας της κυρα-Νίκης. Ταλαιπώρησαν, θα ακούσεις, τους ντόπιους τα βουνά, ήταν σκληρά μαζί τους, η σύγχρονη ζωή **εξανέμισε** τα τσελιγκάτα, αντέχουν όμως. Μικρές κοινότητες που ζουν με λιγοστά και φιλοξενούν χειμώνα καλοκαίρι λίγους ταξιδιώτες, που έρχονται εδώ όχι από τύχη, αλλά από επιλογή. Φύλακες ενός **ανόθευτου** τοπίου, που σήμερα απειλείται.